

Sastamalan väelle valoa

Kesällä Hanna Ahtiala sytytti ja sammutti työkseen kynttilöitä. Kirkon opas toi valoa Sastamalan väelle, mutta oli hänellä paljon muutakin tekemistä.

Sivu 8

Piirjo Silveri

Piirjo Silveri

"Nyt tarvitaan kärsivällisyyttä"

Karkun uusi kappalainen Lauri Salminen tietää, mistä suunnasta seurakunta ja seurakuntalaiset saavat viisautta ja voimaa.

Sivu 3

Piirjo Silveri

Pappi Jaakob kävi täällä

Muuan sokea pappi Jaakob pyöri elokuisena päivänä Tyrvään Pyhän Olavin maisemassa. Klaus Härön tv-elokuvaa kuvattiin Vammalassa.

Sivu 4

Marja Winkari

Syksy tuo Uuden Toivon

Torstailounaan porukka patikoi kesäisen illan Ilosuon kansallispuistossa. Syksyllä tapaamisia jatketaan uudella nimellä. Seurakunnassa on tarjolla taas paljon muutakin toimintaa.

Sivut 6-7

SAATTEEKSI

Täydellinen odottaa

Kirkolla on huolia. Tämä ei ole uutta eikä sinänsä vakavaa, vaikka onkin hämmentävää, joskus vaikeaa, toisinaan jopa huvittavaa. Kysymykset, ristiriidat ja huolet ovat osa ihmisyyttä ja yhteisöllisyyttä myös kirkossa. Kaikesta ei tarvitse olla samaa mieltä. Kysyä sopii, miten olla rakentavasti eri mieltä.

Meillä pitää ja saa olla unelmia, ihanteita ja arvoja, uskonvakaumuksia, mutta täydellisinä ne ovat aina edessäpäin. Olemme keskeneräisiä niin yksilöinä kuin kirkkona. Siihen meidän on suostuttava.

Kirkko pitää Raamattua totuutena, mutta kenelläkään ei ole siihen yksinoikeutta. Raamatun totuus on enemmän ja syvempää kuin sen yksittäiset sanat, lauseet ja kertomukset tai varmimmatkaan käsityksemme siitä. Totuuden etsimisessä tarvitsemme Raamattua, toisiamme ja toistemme kuuntelemista, ja mikä tärkeintä, Pyhän Hengen johdatusta.

Jumala toimii kirkossaan ja avaa totuuttaan seurakunnassa. Useimmille suomalaisille luterilainen kirkko ja kotiseurakunta ovat vuosisatoja olleet side Jumalaan. Kirkon ydinsanoma, timantti, on Kristus-sanoma.

Kirkon vaikutus on myös syvempi ja laajempi kuin äkiseltään huomaamme tai tunnustamme. Suomalainen sielunmaisema on pohjimmiltaan kristillinen ja luterilainen. Niin on myös konkreettinen kotimaisema maalla ja kaupungeissa. Mikä muu hallitsee samalla tavalla ja intensiteetillä Vammalaa kuin kaksitorinen Tyrvään kirkko tai Pyhä Olavi? Tai tuomiokirkko Helsingissä?

Kaikkien kirkon kysymysten keskelle nousee kuitenkin kysymys siitä, siirtykö äitiemme ja isiemme luterilainen usko uudelle sukupolvelle? Miten pitää yllä ja lujittaa jäsenyyden sidettä?

Tämä aika painottaa yksilöllisyyttä. Tarve uskoa Jumalaan ja selvittää hengellisiä kysymyksiä ei liene juuri vähentynyt, usko on aina ollut osa ihmisyyttä. Sen sijaan uskomisen kirkon opettamalla tavalla on vähentynyt. Tässä on löytynyt sauma paitsi vapaa-ajattelijoille, myös uusille viljeille uskon yhteisöille ja pikkuseurakunnille. Ne tarjoavat henkilökohtaisuutta ja tiukkoja rajoja, joita jotkut kaipaavat elämänhallintaan. Valitettavasti viesti on liian usein pelkästään kirkon vastustaminen ja johtajien hengellisen egon pullistelu.

Hengellinen elämä saattaa muuttua yhä enemmän erilaisten seurakuntien ja yhteisöjen marketiksi, josta kulloinkin poimitaan itselle mieluisia aineksia ja kokemuksia. Taustalla hämmöittää ihmisen ikivanha tarve löytää jo nyt täällä pyhien yhteisö ja lopullinen totuus. Tai siellä hämmöittää aikamme trendi, kaikki minulle ja heti. Tällainen kehitys ei ole suotavaa. Jakautumisen sijasta meidän tulisi kristittyinä etsiä yhteyttä. Uskovaisenkin on syytä muistaa, että hän on ihminen, tosi ihmiseksi Kristuksen kuvan mukaan kutsuttu.

En tarkoita, että vain luterilaiset kirkkouskovaiset olisivat ainoita oikeita uskovaisia, vaan sitä, että myös meidän luterilaisten on syytä vahvistaa kirkon jäsenyyteen sitoutumista, ja pysyä siinä, minkä olemme oppineet. Toivoisin, että myös ne, jotka ovat syystä tai toisesta jättäneet kirkon jäsenyyden, miettivät asiaa uudelleen. Seurakunta odottaa teitä takaisin. Juuret ovat täällä.

Osmo Ojansivu
Vammalan kirkkoherra

LUOTTAMUSHENKILÖLTÄ

Uutta ja odottamatonta

Tätä kirjoittaessani elokuva on käännytyssä loppupuolelle. Se tarkoittaa, että myös kesä alkaa olla loppuillaan. Syksy tuo taas tullessaan erilaisia tehtäviä, joista seurakunnan luottamustehtävät ovat työni lisäksi tärkeimpiä.

Olen ollut kirkkovaltuustossa vuodesta 1995. Nuorisotyön johtokunnassa ja yhteiskunnallisen työn johtokunnassa olen ollut jäsenenä. Tällä hetkellä olen aikuis- ja musiikkityön johtokunnan puheenjohtaja.

Joku on sanonut, että mikään ei ole niin pysyvää kuin muutos. Ajatus on tullut tutuksi myös tänä aikana, kun olen ollut seurakunnan luottamushenkilönä. Lähes jokainen vuosi on tuonut tullessaan jotakin uutta ja odottamatonta. Monta kertaa se odottamatonta on ollut jotakin ikävää, kuten Pyhän Olavi kirkon palo syyskuussa 1997.

Kun viimeistään ensi kesänä pääsemme katsastamaan kirkkoa ja sen tuoreita maalauksia, on edessämme jälleen varmasti jotakin uutta ja odottamatonta. Voi vain odottaa sitä yleisönosastojen kirjoitteluryöppyä, kun ihmiset kommentoivat maalauksia! Itse odotan niiden näkemistä positiivisella ja innostuneella mielellä.

On hienoa, että kirkon viimeistelevät maamme eturivin taiteilijat. Tämän päivän maalaukset ovat tulevaisuuden historiaa.

Muutoksessa on ollut myös seurakunnan koko. Kun aloitin kirkkovaltuustossa, Karkun ja Tyrvään seurakunnat olivat vielä erillisiä seurakuntia. Sittemmin ne yhdistyivät Vammalan seurakunnaksi, jossa Karkku jatkoivat kappeliseurakuntana. Reilu vuosi sitten Suodenniemi liittyi Vammalaan, ja saimme toisen kappeliseurakunnan.

Ensi vuoden alusta kappelit lisääntyvät yhä, kun Mouhijärven, Kiikan ja Keikyän seurakunnat liittyvät osaksi perustettavaa Sastamalaa. Kehitys on luonnollista seurausta tapahtuvista kuntaliitoksista. Kuntaliitosten taustalla on kunnille annetuista tehtävistä suoriutuminen. Kuntien liityessä yhteen on tärkeää, että kaikki kuntalaiset kokevat olevansa yhdenvertaisessa asemassa riippumatta siitä, missä päin aluetta asuvat.

Miksi olen tehtävässäni?

Seurakunnan hallinnossa saattaa olla yhtymäkohtia kunnallishallintoon, mutta perustehtävä nousee aivan eri pohjalta kuin kunnan. Tässä kohtaa voi kuitenkin todeta, että monia nykyisin

Kuka? Satu Rantala, 48

Mikä? Lastentarhanopettaja, kirkkovaltuutettu vsta 1995, aikuis- ja musiikkityön johtokunnan pj

Perhe? Aviomies Heikki, kolme aikuista lasta ja heidän kumppaninsa sekä Oscar-kissa

Harrastukset? Lukeminen, lenkkeily, kuorolaulu

kunnille kuuluvia tehtäviä (esim. opetus, vanhusten ja köyhäin hoito) hoiti ennen kirkko eli seurakunnat.

Myös luottamushenkilön on tärkeää pysähtyä miettimään, miksi olen tehtävässäni ja miksi olen lupautunut juuri seurakuntaan. Itse ajattelen, että kirkko ja seurakunta sen paikallisena edustajana, ei ole vain järjestö järjestöjen joukossa. Sellaiseksikin kirkkoa voisi luulla, jos siitä puhutaan vain palveluauto-maattina.

Jos kirkko kuivatetaan hajuttomaksi ja mauttomaksi, maallisin argumentein mitattavaksi pyörän pyörittäjäksi, on sellainen kirkko suorastaan naurettava. Jos kirkko halutaan maallistaa maailman mukaiseksi, voidaan saman tien lakkauttaa kaikki sen tunnusmerkit ja tehdä siitä aatteeton ja ketään loukkamaton laitos.

Miksi siis olen seurakunnan luottamushenkilönä? Haluan olla tukemassa sitä suurenmoista perustehtävää, joka kirkolla on. Seurakunnan hallinto perustuu demokratiaan eli asioista päätetään yhteisesti.

Kirkkovaltuuston jäsenet ovat seurakuntalaisten vaaleilla valitsevia henkilöitä, jotka puolestaan valitsevat kirkkoneuvoston ja johtokuntien jäsenet.

Luottamushenkilöt eivät kuitenkaan ole "vapaita" tekemään mitä tahansa

päätöksiä, vaan heitä sitovat kirkkolaki ja kirkolliskokouksen päätökset.

Ja kirkon perustehtävä – se on sitä, että evankeliumia pidetään esillä. Siihen tarvitaan pappeja; naisia ja miehiä, muita seurakunnan työntekijöitä, lähetystyöntekijöitä, kirkkorakennuksia, leirikeskuksia, vapaaehtoisia, uudenlaisia ja perinteisiä tapahtumia ja työmuotoja jne. Näiden määristä ja määrärahoista eli resursseista päätetään seurakunnan luottamuselimityksessä. Antakoon hyvä Jumalamme meille viisautta ohjata resursseja oikein – myös tulevassa Sastamalan seurakunnassa.

Satu Rantala

Paanun sarja esittelee seurakunnan päättäjiä. Luottamushenkilöltä-palstalla he kertovat ajankohtaisia kuulumisia.

NAULAN KANTAAN

Siellä missä kaikki ajattelevat samalla tavalla, ei kenenkään tarvitse ajatella kovin paljon. Siksi täällä riittää tosinajattelijan arvon ja aseman saavuttamiseen jo se, että yleensä ajattelee.

Rovasti **Matti J. Kuronen**
ET 9/2008

Tee toisille, mitä haluaisit itsellesikin tehtävän, on viisaimpia neuvoja, mitä ihmiselle on annettu.

Nightwishin muusikko ja musiikintekijä
Tuomas Holopainen
Me 6/2008

Kirkon työntekijöillä on usein pyhäkoulumainen ammatti-ilme, ja monet tilaisuudet tuntuvat elämälle vie-

railta. Ongelmana on, että tietyn seurakuntarauhan takia huysätään joutain yhtä porukkaa, jonka takia ollaan falskeja.

Muusikko **Jaakko Löytty**
Kirkko ja kaupunki 18/2008

Mussa on saarnamiehen ja maailmanparantajan vikaa. Silloin olisin ollut ilona ja valona. Nyt mä olen ilona, valona ja harmina.

Perussuomalaisten puheenjohtaja
Timo Soini
Helsingin Sanomat NYT 28/2008

Vaikka apostoli Paavali kulki jalkaisin seurakunnasta seurakuntaan, 1900-luvun papit käsittivät, etteivät

he voineet tässä kohdin seurata Paavalin esimerkkiä. Papit oppivat ajamaan poltomoottorin voimin ihmisten tykö. Nyt kysytään, oppivatko he samalla tavoin ajamaan tietoverkkoa pitkin ihmisten luo,

Pastori **Arto Köykkä**
Aamulehti 27.7.

Verkossa olemme samalla lähtöviivalla kaikkien muiden osallistujien kanssa. Verkon vahvuus on sen demokraattisuus. Siksi olemme kirkossa niin hitaita lähtemään mukaan?

Kirkkohallituksen rippikoulun työalasihteerin
Jarmo Kokkonen
Hiippakunta 2/2008

Lähetyskäsken hengessä

Ihania asioita tapahtuu Karkussa taas, esimerkiksi vakituisen kappalaisen saaminen kappeliseurakuntaan. **Lauri Salminen**, 47, aloitti elokuussa Vammalassa. Hän vastaa myös lähetyksen työalasta.

Salmisen perhe on kesästä 2007 asti asunut Turussa, joten pastori istuu aamuin illoin auton ratissa.

– Työpäivälle tulee kolme tuntia lisää mittaa, mutta ajaessani kuuntelen radiosta musiikkia ja tyhjennän ajatuksiani. Se on samalla hiljentymistä.

Reissaamiseen mies on totunut, sillä 17 sotilaspappivuotensa aikana hän ajeli yhdessä vaiheessa Niinisalon ja Upinniemen väliä, kun koti oli Kankaanpäässä, työpaikka Kirkkonummella. Yksi vuosi kului rauhanturvatehtävissä Makedoniassa, viimeksi hän oli merivoimien palveluksessa Turussa.

– Sotilaspapin työ on usein yksinäistä puurtamista. Aloin kaivata seurakuntayhteyttä ja sen jumalanpalveluselämää. Seurakunnassa meitä on isompi lauma, eri-ikäisiä ihmisiä ja erilaisia työmuotoja.

Viisautta ylhäältä

Salminen tiesi, että Vammalassa on pitkään kuohunut naispappeuden ympärillä. Silti hän ei täysin aavistanut, kuinka kuuma aihe virkakisymys täällä yhä on.

– Olen yllättynyt, hän myöntää, mutta samaan hengenvetoon luettelee pitkän pötkön asioita, jotka ovat hyvin.

– Seurakunnassa on ääretöntä toimeliaisuutta. Musiikin ystävänä olen myyty Sastamala Gregorianasta, lähetystyö on aktiivista, Pyhän Olavin kirkkoprojekti viety läpi uskomattomalla tavalla, partiotoimintaa hoidettu hienosti. Ensimmäiset viikot ovat olleet myönteinen kokemus.

Karkun evankeliselle opistolle syntynyt jumalanpalvelusyhdistys

sö on lyönyt kiilaa seurakunnan ja opiston välille. Miten kappeliseurakunnan kappalainen aikoo luovia tulehtuneessa tilanteessa?

– Täytyy panna kädet ristiin ja pyytää että Taivaanisa hoitaa, ei tätä riitaa lihaksilla ratkaista. Kun alkaa löytyä rukousyhteys, rupeaa löytymään yhteys myös ihmisten välille.

Salmisen mielestä nyt tarvitaan ylhäältä annettavaa viisautta, rakkautta – ja kärsivällisyyttä.

– Katsotaan mitä Herra aikansa antaa. Sitä odotellessa voimme tehdä työtä lähetyksensä hengessä. Näin ajatukset pysyvät seurakunnan kannalta olennaisissa.

Mikä on kappalaisen oma suhde naispappeuteen?

– Alkuun jouduin teologisesti miettimään argumentteja, koska koin pappeuden enemmän miehen juttuna. Silloin en itse ollut vielä pappi. Seurakuntalaisena asia valkeni kuitenkin niin, ettei naisen pappuus ole minulle ongelma.

Elävä seurakunta

Salminen edeltäjä **Arto Jaatinen** oli Karkussa yli 30 vuotta. Jatkuuko pitkäaikaisen viranhaltijan meininki, tyyli ja tavat toimia vai onko kappelin elämään luvassa muutoksia?

– Jokainen pappi tuo aina oman persoonansa mukaan ja työ tietysti muovaantuu paljolti sen läpi.

Hyviä perinteitä kannattaa kunnioittaa, mutta samalla on oltava avoin uudelle. Seurakunta ei saa olla ihmisille vain muodollinen instituutio, vaan siellä pitää tapahtua

Pirkanmaan maa- ja kotitalousnaiset viettivät elokuussa Vammalassa suvipäiviä. Ohjelmassa oli myös Sastamalan kirkossa vietetty messu. Karkun uusi kappalainen Lauri Salminen jakoi ehtoollista pastori Anu Jokinen-Lundénin kanssa.

tuja ja olla toimintaa, sieltä jokaisen pitää voida löytää oma paikkansa.

– Välillä voi tulla teräväkin kommenttia ja tuuli lyödä voimakkaasti, mutta sitten sovitellaan ja haetaan uutta näkökulmaa.

Sellainen tuntuisi pelottavalta, että olisi hienot puitteet, mutta elämä puuttuisi. Moinen vaara ei kuulemma Vammalassa uhkaa:

– Kyllä tämä on mitä suurimmassa määrin elävä seurakunta!

Lauri Salminen toivoo kirkon keskittävän Sanan julistamiseen ja sakramenttien jakamiseen.

– Seurakunta on näiden asioiden ympärillä pyörivä yhteisö. Kirkko on kirkko, joka elää pitkälle lähetyksensä varassa. Ensimmäisiä kristittyjä kutsuttiin sen tien kulkijoiksi ja Vapahtajan ja-

lanjalkia arjessa kulkemaan meitä kutsutaan yhä.

Nykypäivän ihmiselle ladataan joka suunnasta valtavasti vaateita. Salmista harmittaa, kun kaikkialla vaanii tulosjohtaisuuden kirous.

– En sano, että pitäisi vaan olla möllötellä. Kirkossa on kuitenkin syytä muistaa, että tuloksia mitataan pelkästään Hän, joka on meille tehtävänkin antanut.

Vanhantestamentin sanat ”Herra antaa heille heidän nukkessaankin” puhuttelevat.

– Tuo kohta muistuttaa hyvin, mistä ne eväät ja voimat tulevat.

Omana hengellisenä kotinaan Salminen pitää Nokiaa ja kotiseurakuntaa siellä. Sekä Lauri että hänen vaimonsa **Hanna** ovat syntyään nokialaisia.

– Kirkollinen herännäisyys on lähellä sisikuntaani, se tuli opiskeluvaiheessa rakkaaksi. Koen olevani vahvasti yleiskirkollinen.

Vapaa-ajallaan Karkun kappalainen lukee mielellään ja musiikki on lähellä sydäntä. Nuoruuden partioharrastusta hän haluaisi joutenkin viritellä uudestaan.

– Ja kai perheen kanssa oleminenkin käy harrastuksesta, hän lisää.

Salmisilla on kaksi lasta, 17-vuotias abi **Hannu** ja kahdeksaluokkalainen **Matti**, 14.

Pirjo Silveri

Lauri Salminen asetetaan virkaansa su 28.9. Karkun kirkossa, piispa Kari Mäkinen. Messun jälkeen kirkkokahvit srk-talossa.

Pyhiinvaeltaja lapsityöhön

Syyskesän ”pappienvaihtoviihkö” lennättivät Vammalaan myös **Auli Airas-Laitilan**, 52. Hän on seurakunnassa loppuvuoden vt. kappalaisena.

Huittisten kirkkoherran **Simo Laitilan** aviopuoliso, neljän lapsen äiti ja kahden isoäiti, vihittiin pappiksi lokakuussa 2007.

– Olen iloinen että vasta nyt, sillä koen, että ikä on minun tapuksessani etu. En mitenkään ylenkatso nuoria pappeja, koska jokaisella on oma polkunsä. Tämä on vain sopinut minulle.

Nuorena Airas-Laitila opiskeli seurakuntakuraattoriksi. Sen jälkeen työura on kirjava. Hän on ollut Anneli Keinosa sekä seurakunnassa keittiöllä ja hautausmaalla. Hän on opettanut ulkomaalaisille suomea, ohjannut kehitysvammaisia ja ollut välillä työttömänä.

– Moni asia on tuttu omakoh-taisesti.

”Onneksi Jumala ajattelee suuresti”

Ulvilassa Airas-Laitila toimi vajaan vuoden vs. kappalaisena. Pesti päättyi, kun viran vakituisen hoitaja palasi töihin.

Auli Airas-Laitila tuli Vammalaan töihin Ulvilasta, missä hän työskenteli viime lokakuun pappisvihkimyksestään asti.

– Olen erittäin iloinen kun sain kutsun eteenpäin ja pääsen palvelemaan Vammalan seurakuntaa.

Työmatka lyheni ja uusi kaupunki tuntuu mukavalta. – Täällä on upeat maisemat, ihanat kirkot ja tyrvääläiset ihmiset ovat mukavia.

Työaloista Airas-Laitila sai vastuulle lapsi- ja perhetyön. Jumalanpalveluselämä on hänelle erityisen rakasta ja tärkeää.

Pastori tunnustautuu luonteeltaan pyhiinvaeltajaksi. Monia vaelluksia on takana, Santiagon tie kuljettu, Italian Assisi käyty. Matkustaminen kiinnostaa, ja usein hän hakeutuu luostareihin ja kirkkoihin.

– Ihmiset ovat minulle tärkeitä joka paikassa.

Muitakin harrastuksia on: – Istun ja ajattelen. Kirjoittelen ja pidän päiväkirjaa. Kävelen, ja joskus pyöräilen Simon kanssa.

Puumalasta kotoisin oleva Airas-Laitila pitää kiehtovana työskennellä Vammalassa juuri tänä syksynä, kun menossa on iso prosessi kuntien ja seurakuntien yhdistyessä Sastamalaksi.

– Kun tulin 26 vuotta sitten Huittisiin ja kävin ensi kertaa Vammalassa jossain Kaalisaaressa suunnalla, kaupunki teki jo vaikutuksen. Silloin en voinut kuvitella, että joskus olen täällä pappina. Niin pienesti ihminen ajattelee, Jumala onneksi suuresti.

Pirjo Silveri

Sastamalaan haetaan nyt talousjohtajaa

Vammalan seurakunnan talouspäällikön virka kiinnosti kahdeksaa.

Määräaikaan mennessä hakemuksensa jättivät tradenomi **Emilia Hakanen** Vammalasta, hall. maist. **Anitta Hietaniemi** Punkalaitumelta, yht.maist. **Harri Saarimaa** Vammalasta ja yht. maist. **Ismo Varis** Kontiolahdelta.

Neljällä hakijalla ei ollut tehtävään vaadittavaa muodollista pätevyyttä.

Kirkkoneuvosto päätti laittaa viran uudelleen hakuun. Tulevassa Sastamalassa talouspäälliköksi on tulossa talousjohtaja. Koska uusi viranhaltija pystyy käytännössä aloittamaan työnsä vasta ensi vuoden puolella, Vammalassa haetaan nyt suoraan talousjohtajaa laajenevalle seurakunnalle.

Talouspäällikön paikka tuli avoimeksi kesällä, kun tehtävää kahdeksan vuotta hoitanut **Paula Laasanen** irtisanoutui.

Hannu Kilpeläinen vs. kirkkoherrana

Kirkkoherra **Osmo Ojasivu** on virkavapaalla.

Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli määräsi istunnossaan 25. elokuuta Vammalan vs. kirkkoherraksi teologian tohtori **Hannu Kilpeläisen** 22. elokuuta alkaen.

Vammalan vs. kirkkoher-

ran tehtävänä on luotsata vuoden 2009 alusta perustettavan Sastamalan seurakunnan suunnittelutyötä. Tässä prosessissa Kilpeläinen on ollut mukana toimiessaan kirkkoherran sijaisena jo aiemmin. Toistaiseksi seurakunnassa on väliaikainen johto sekä taloushallinnon että toiminnallisen työn kärjessä.

Yksi kohtaus on taas ohi. Ohjaaja Klaus Härö (oik.) ja kuvaaja Tuomo Hutri siirtyvät seuraavaan paikkaan.

Näyttelijät Heikki Nousiainen ja Kaarina Hazard – sokea pappi ja armahdettu elinkautisvanki – keskustelevat Kallialan maisemissa. (vas.).

Pappi Jaakobin matkassa

Liikenne poikki! Hiljaisuus! Kuvataan! Ääni käy! Ole hyvä! Kiitos! Ilmaan sinkoilee lyhyitä, käskymäisiä ohjeita.

Amuneljästä asti Häijääntien varressa on kuvattu Klaus Härön tv-elokuvaa *Postia pappi Jaakobille*. Sääennuste lupasi sadetta, mutta onni on ollut myötä. Ollaan jo iltapäivässä ja koko ajan on pitänyt mukavaa pilvipoutaa.

Ensimmäinen 14 kuvauspäivästä kuuluu Tyrvään Pyhän Olavin maisemissa, ja Kallialassa liikkuu 40-henkinen työryhmä.

– Jos olisi satanut kaatamalla, olisimme siirtyneet pääkuvauspaikkaan, vanhaan pappilaan Kokemäelle, ja tulleet Vammalaan

myöhemmin, tuottaja Rimbo Salomaa Kinottaresta selittää.

Isso joukko väkeä on ahtautunut päivän toiseksi viimeistä otosta varten mäennyppylälle kivikkoiseen heinikkoon, Pyhä Olavi komeilee taustalla. Pirasen Esko-isäntä on kuskannut traktorillaan tavaroita pellonreunaan. Katajapuskienv ympäröimä polku on väärällä tekniikkana, piuhoja ja rekvisiittia.

Vammalassa kuvataan kahdeksan ulkokohtausta, koska vanhan kirkon sisätiloihin ei tällä hetkellä pääse. Kirkossa sisällä kuvataan Hattulassa.

– Papin ei sovi myöhästyä, tiedätkös sen Leila, replikoi näyttelijä Heikki Nousiainen kollegalleen Kaarina Hazardille ties kuinka monennen kerran. Päähenkilöt hiovat samaa kohtaa uudestaan ja uudestaan. Kun ohjaaja Härö lopulta on tyytyväinen harjoitukseen, läheisen maantien liikenne katkaistaan radiopuhelimilla muu-

tamaksi minuutiksi – ja kamerat alkavat käydä.

Rimbo Salomaa kiittelee, kuinka suopeasti Vammalassa on suhtauduttu elokuvantekijöihin. Seurakunta otti vastaan myönteisesti, kyläläiset ovat olleet ystävällisiä ja innoissaan. Edes autoilijat eivät hermostuneet, vaikka joutuivat hetkeksi pysähtymään. Moni kusi vitsaili vain, että jaaha, pääsemekö mekin nyt elokuvaan.

Tuottajan ja ohjaajan vuolaimmat keuhut ropisevat kuitenkin vanhankirkon maisemasta, jota käytiin katsastamassa jo varhain keväällä. Salomaa mielestä paikka on ”aivan fantastinen, idyllinen ja juuri tarkoitukseemme sopiva”.

Kivikirkko on kaunis, mutta nappivalinnan kohteesta tekee koko kyläilijö. Kirkon ympäristö on aidosti vanhan oloinen ja luonnonmukainen, ei millään nykyajan maamerkeillä, kuten parkkipaikoilla ja muilla muovattu.

Tyrvään Pyhä Olavi sijaitsee syrjässä kaupungin sykkeestä ja hälystä.

– Elokuvan pappikin elää vähän sivussa. Siksi tämä sopii meidän yleislookiimme täydellisesti, Härö sanoo.

Klaus Härö ja muut elokuvantekijät vaihtovat Pyhän Olavin pihamaalla muutaman sanan myös taiteilija Osmo Rauhalan kanssa.

Postia pappi Jaakobille esitetään TV1:n Kotikatsomossa ensi pääsiäisenä.

– Esitysoikeudet myytiin myös Ruotsin televisiolle poikkeuksellisesti jo käsikirjoitusvaiheessa, kertoo Rimbo Salomaa.

Päähenkilöinä ovat iäkäs pappi ja väkivaltarikoksesta tuomittu Leila, joka saa tietää jonkun anoneen hänelle armahdusta. Elinkautisvanki vapautetaan ja hänelle tarjotaan asunto- ja ruokapalkalla töitä vanhasta pappilasta. Leilan tehtävänä on avustaa sokeaa pappia, lukea tälle seurakuntalaisten lähettämiä esirukouspyyntöjä ja vastata sanelun mukaan kirjjeisiin. Leila ei – ainakaan aluksi – ymmärrä pappia, jonka elämäntehtävä on auttaa muita.

Mitä kaikkea tästä kehkeytyy, sen näemme keväällä televisioista.

Ohjaaja Klaus Härö toivoo, että elokuvasta tuli kestävämpi työ, jonka ääreen katsoja haluaisi palata toisen tai kolmannenkin kerran.

Postia pappi Jaakobille -elokuva ovat rahoittaneet mm. Suomen elokuvasäätiö, YLE ja pohjoismaainen elokuva- ja tv-rahasto NTF. Kirkon mediasäätiö myönsi sille kesällä 60 000 euroa tuotantotukea.

Härö on näyttänyt mainetta mm. elokuvillaan *Näkymätön Eliina* ja *Äideistä parhain*. Kinottaren menestyselokuviina ovat olleet esimerkiksi *Risto Rappääjä* ja *Juokshaudantie*. Tuotantoyhtiön uusimman, *Erottamattomat*, ensi-ilta on 5. syyskuuta.

Pirjo Silveri

Pyhää Olavia juhlitaan ensi kesänä

Tyrvään Pyhän Olavin kirkossa on tehty koko kesä kuumaisesti töitä. Siellä ovat uusrastaneet taiteilijat Osmo Rauhalan ja Kuutti Lavosen sekä koristeita Tiina Lahikainen, Heli Luukkanen ja Pilvi Ojala. Väillä apuna on ollut ikonimaalari Alexander Wikström ja loppusuoralla joukkoon liittyi kultaaajestari Hannu Ivonen.

Rauhalan ja Lavosen valtava urakka jatkuu täysillä vielä syyskuussa, ja he tarvitsevat yhä työrauhaa. Runsa ornamenttiikka on myös tärkeä osa kokonaisuutta, ja siihen kuuluu ammattilaisilta satoja työtunteja.

Lämmittämättömässä kivikirkossa voidaan maalata vain läm-

pimänä vuodenaikana – luonto ja sääolot ovat koko projektin ajan vaikuttaneet töitten etenemiseen.

Ellei loppusuoralla satu mitään odottamatonta, varsinaiset taidekuvat saataneen valmiiksi syys-

Luonnostyöryhmä on seurannut tiiviisti töitten etenemistä kirkossa ja pohtinut kuvien sisältöä. Pertti Järvinen, Timo Kökkö ja Maiju Vuorenoja kuuntelevat kahvikupin ääressä Osmo Rauhalan (vas.) ja Kuutti Lavosen ajatuksia.

kuussa. Maalausten valmistumisesta ja aikataulusta seurakunta tiedottaa 20. syyskuuta. Varsinainen kiitosjuhla on kuitenkin sovittu pidettäväksi vasta kesällä 2009.

Testaamme painolaatua

KOTIMAA-YHTIÖT

LÖYTÖRETKELLÄ

Syksy on sadonkorjuun ja saldon tarkistamisen aikaa

Syksyllä korjataan pelloilta sato. Se takaa meille elämän jatkuvuuden. Jumala on antanut viljan ja muiden maan antimien kasvua. On kiitoksen aika.

Työskennellessäni nuorena pappina Sydneissä Australiassa, osallistuin myös englanninkielisten seurakuntien sadonkorjuu- ja kiitosjumalanpalveluksiin. Alttaripöydälle oli tuotu maataloustuotteiden lisäksi muropakkauksia, viinipulloja, karamelleja, lenkkitosuja, tennismailoja, naulapysyjiä, koulukirjoja ja vauvan vaatteita. Jumalan lahjat ihmisen elämän ylläpitämiseksi ovat moninaisia, kuten Luther katekismuksessaan kiteyttää.

Meidät on asetettu viljelemään ja varjelemaan maata. Tänä päivänä tuo jälkimmäinen tehtävä on ajan-

kohtainen. Itsekkytemme, tehokkuuteen verhottu ahneutemme ja välinpitämättömyytemme on saatanut koko maapallon tilan uhanalaiseksi. Tämä piittaamattomuutemme on nyt synneistä suurin.

Sen välttämiseksi meidän on rukoiltava Jumalaa ja oltava valmiit tarkistamaan yksilöinä ja yhteisönä suuntaa. Jumalalle kuuliaisuutemme saldo näyttää nyt miinusta. Tarvitsemme sydämen uudistusta ja tekoja sen toteuttamiseksi.

Toisimmeko tulevien sadonkorjuujuhlien alttareille tänä vuonna luomu- ja kierrätystuotteita, asuinpaikkamme lähialueiden elintarvikkeita, kehitysmaiden tuotantoa auttavia reilun kaupan tuotteita? Kaikkea sellaista, mikä muis-

tuttaa meitä muutoksen mahdollisuudesta.

Jumala kyllä elämän paremman tulevaisuuden pyrkimyksemme ja työmme siunaa.

Sytyttäkäämme syksyn pimentyvissä illoissa lukulamppu, syvennykäämme Raamatun sanoihin ja mietiskelkäämme hiljaisuudessa, mihin Jumalan tahto meitä velvoittaa.

Seuraavat raamatunjakeet auttavat pohdiskelua:

Joh. 2:7-10; Joh. 4:13-14; Joh. 6:26-48; Luuk. 8:5-15; Luuk. 13:19; 1 Kor. 10:17; Ps. 65:13; Sak. 9:17; Gal 6:7-9.
Johdannoksi on hyvä lukea 1 Moos. 1, luomiskertomus.

Hannu Kilpeläinen

Rukous

Rakas Jumala,
pidät kuulemma
varpusta huolen.
Kiitos, että minustakin,
tyhjän sirkuttajasta.
Nimessäsi.
Aamen.

Irja Aro-Heinilä

Meri Ohman

SANAA SASTAMALASTA

"Ota todesta, ole rehellinen"

Vammalan rippikoululaiset haastattelivat jo ennen kesän leirijaksoa isovanhempiaan ja kyselivät heidän elämästään.

Tehtävän viimeinen kysymys kuului: mitä haluat sanoa lapsenlapsellesi, joka nyt käy rippikoulua?

Mummut ja papat toivoivat ja toivottivat nuorilleen viisaita:

- ☛ Toivon sinulle hienoja aikoja eteenpäin.
- ☛ Usko Jumalaa ja ole rehellinen.
- ☛ Käy ahkerasti seurakunnan tilaisuuksissa ja ole innostunut.
- ☛ Käyttäydy hyvin ja tee vaaditut tehtävät.
- ☛ Monta asiaa puhutaan ja hyvä olisi muistaa niitä myös jälkeenpäin.
- ☛ Nauti rippikouluajastasi, kuuntele omantunnon ääntä ja ole rehellinen.
- ☛ Elä ihmisiksi, noudata 10 käskyä.
- ☛ Noudata neuvoja, joita rippikoulussa saat. Ota opiksesi!
- ☛ Ota rippikoulu tosissaan, saat hyviä ohjeita elämään.
- ☛ Avaa sydämesi ja anna elämäsi Jeesukselle.
- ☛ Se on yksi kokemus elämän aikana.
- ☛ Kannattaa paneutua rippikoulun opetukseen ja sanomaan. Siitä jää elämään perusvire, joka on tärkeä myöhemmässä vaiheessa, kun on jo itsellä lapsia.

☛ Ota rippikoulusta irti kaikki mitä saa. Jeesus on olemassa ja Häntä kannattaa seurata, säästyy paljolta pahalta. Maailma ei tuo meille mitään hyvää, ainoastaan Jumalan maailma tuo.

☛ Rippikoulu on nykyisin hyvin antoisa kokemus monelle nuorelle. Näinä kiireisinä aikoina on erityisen tärkeää pysähtyä pohtimaan hengellisiä asioita, elämän merkitystä ja arvoja. Toivon, että rippikoulustasi tulee rikastuttava kokemus, joka tukee ja auttaa siirtymään turvallisesti aikuisuuteen.

☛ Noudata aina sydämesi ja omantuntosi ääntä.

☛ Käy rippikoulu täysillä ja ota todesta, mitä siellä puhutaan. Hanki samalla hyviä ystävyys-suhteita. Jos tulee kysymyksiä, kysy rohkeasti.

☛ Tärkeintä on lähimmäisenrakkaus, sillä ihmisestä on kysymys.

☛ Opiskele tunnollisesti ja hyvin, niin saat siunauksen elämäsi. Opettele rukoilemaan ja puhumaan Jumalalle kaikki asiat. Opettele kiittämään. Iloista rippikoulutaivalta ja siunausta elämäsi.

☛ Ole oma itsesi. Pitää tietää, mikä on oikein/hyvä ja mikä pahaa/väärin. Pyydän sinulle Jumalan siunausta, ja toivon, ettet unohda ilta-

rukousta, jonka mummi ja äiti sinulle pienenä opettivat.

☛ Elä kunnolla, nuorena on hyvä tehdä valintoja. Pidä mielessä kaikki hyvät asiat. Ole ystävällinen muille, varsinkin vanhoille ihmisille.

☛ Ota asia vakavasti ja yritä parhaasi.

☛ Noudata ohjeita, joita annetaan. Nauti rippileirijakso, koska se on ainutkertainen.

☛ Kohtele toisia niin kuin haluaisit itseäsi kohdeltavan.

☛ Tutustu ennakkoluulottomasti elämään.

☛ Toivon nuoreen elämäsi kaikkea hyvää, terveyttä, menestystä koulussa ja urheilussa sekä taitoa erottaa hyvä pahasta. "Kun jo kaitisit lapsuudessa, ole turva nuoruuden, oman tieni auetessa varjelusta tarvitsen".

Piirjo Silveri

Rippikoululaisia lounastaun aikaan Leiriksellä kesäkuussa 2008.

SYKSYN TAPAHTUMIA VAMMALASSA

LAPSILLE JA PERHEILLE

PYHÄKOULU

Lasten oma jumalanpalvelus, lastenkirkko. Lauletaan, leikitään, hiljennytään, kuullaan Raamatun kertomuksia, opetellaan toisen kunnioittamista, itsensä arvokkaaksi kokemista ja Jumalan hyvyyteen ja huolenpitoon luottamista.

Pyhäkoulut

Tyrvään pappila (Asemak. 6) su klo 12–12.45 (alk. 7.9.) Tyrvään pappila pikkulapsiperheiden pyhäkoulu joka toinen la klo 11.30–12.30 (alk. 13.9.), lapset yksin tai vanhempien/isovanhempien kanssa Roismala, lastentalo (Katajistonkuja 4) su klo 11.30–12.15 (alk. 7.9.) Lantula, Lantula-talo (Vatajantie 396) su klo 11 (alk. 7.9.) Suodenniemi, Vanhakulku (Vaissantie 21) joka toinen su klo 13 (alk. 14.9.)

Kirkkopyhäkoulu, Tyrvään kirkossa jumalanpalveluksen aikana, tarkat ajat srk:n viikkoilmoittelussa

Kaakaopyhäkoulu

koululaisille Roismala, lastentalo (Katajistonkuja 4) ma klo 15–16.30 (alk. 15.9.) Karkku, srk-talo (Passinmäent. 14) ti klo 14.45–16.15 (alk. 16.9.) Keskusta, Tyrvään pappila (Asemak. 6) to klo 15–16.30 (alk. 11.9.) Sileekallio, kerhotila (Linjak. 18) pe klo 15–16.30 (alk. 12.9.)

Ilonsilta, liikunnallinen ja musiikkipitoinen pyhäkoulu, Tyrvään pappila (Asemak. 6),

joka toinen su klo 16–18. Harjoitukset alkavat su 28.9.

Musiikinäytelmä Vapauden hinta su 14.9. Sylvään koulu klo 17–18, mukaan äidit, isät, isovanhemmat ja isommat pyhäkoululaiset, ohjelma 5 e

Su 28.9 pyhäkoulujen yhteinen **retkipäivä** Lantulaan. Klo 12 lastenkirkko, klo 12.45 ruokailu, klo 13.15 retki laavulle; laululeikkejä, luonto-retkeilyä, makkaranpaistoa. Pukeudu sään mukaan. Ilm. Kulonpää (p. 050 5431 416), kerro jos tarvitset kyytiä.

Pyhäkoulut eivät kokoonnu: su 28.9. (retkipäivä), su 5.10. (perhemessu, Tyrvään kirkko klo 10), su 16.11. (lastenjuhla, Vlan srk-talo klo 12), su 30.11. (kolmen vartin lastenkirkko, Tyrvään kirkko klo 16) Lisätiet. Kulonpää (p. 050 5431 416), irmeli.kulonpaa@evl.fi

PÄIVÄKERHO

Yhdessäoloa, hiljentymistä, toimintaa ja tekemistä 3–6-vuotiaille. Kastekäsken toteuttamista, kodin kristillisen kasvatuksen ja lapsen kokonaisvaltaisen kasvun tukemista leikin, liikunnan, musiikin, luovan toiminnan ja hiljentymisen avulla. Ulkoilua, retkiä, tapahtumia, juhlia ja kirkkohetkiä.

Kokoontumispaikat: Tyrvään pappila (Asemak. 6), Sileekallio (Linjak. 18), Roismala (Katajistonkuja 4), Lopenkulman rukoushuone (Stormintie 51), Illon rukoushuone (Punkalaitementie

1632), Sammaljoen rukoushuone (Sammaljoentie 588), Karkun srk-talo (Passinmäentie 14), Salokunnan kirkko, Suodenniemen srk-talo. Ryhmiin otetaan lapsia myös kesken kerhokauden. Luku-kausimaksu 8,50 e (1 x vko), 12,50 e (2 x vko)

PERHEKERHO

Lapsille ja vanhemmille. Hiljentymistä, virikkeitä kristittynä kasvamiseen ja seurakunnan yhteydessä elämiseen, elämänkysymysten pohdintaa, virkistystä arkeen, samassa elämäntilanteessa olevien kohtaamista. Toimintahetkiä aikuisille ja lapsille, yhdessä ja erikseen. Vammalan srk-talo (Asemak. 6), Sileekallio (Linjak. 18), Karkun srk-talo (Passinmäentie 14) ti klo 9.30–11.15. Roismala (Katajistonkuja 4), Lopenkulman rukoushuone (Stormintie 51) to klo 9.30–11.15. Illon rukoushuone (Punkalaitementie 1632) pe klo 9.30–11.15. Sammaljoen rukoushuone (Sammaljoentie 588) ke klo 13–14.45. Salokunnan kirkko ke klo 9.30–11.15. Suodenniemen srk-talo ke klo 10.30–12.15

Perhekerhoihin ei ilmoittautumista. Niissä voi käydä säännöllisesti tai silloin kun sopii. Vapaaehtoinen 1 e kahviraha. Lisätiet. Seurala (p. 5124 120 tai 5112 238), raija.seurala@evl.fi

VARHAISNUORTEN KERHOT,

7–14-vuotiaat **Kokikerho** srk-talon alakerta (Asemak. 6) ma klo 17–18.30 (alk. 22.9.) **Tyttökerho** (1–6 lk) Roismalan kerho (Katajistonkuja 4) ti klo 16.30–18 (alk. 23.9.) **Sekakerho** (1–3 lk), srk-talon alakerta (Asemak. 6) ti klo 17–19, (alk. 23.9.) **Sählykerho** tytöille ja pojille, Vinkin vapaa-aikakeskus (Ahertajankatu 33) ke klo 17–18 (alk. 1.10.)

SEIMIKATU

Marttilankadusta tulee taas seimikat. Avaus la 29.11. ja seimet ihailtavissa loppiaiseen 2009 asti.

NUORILLE

PELAILUVUORO

Varilan koulun liikuntasali, ke klo 19–20 (ei 15.10). Pelataan osanottajamäärästä ja toiveista riippuen eri pallopelejä. Ota mukaan mukavat kamppetit ja sisäpelikengät. **RAAMIS** Nuakkari (srk-talon alakerta, Asemak, 6) pe klo 19.30. Luetaan pätkä Raamatusta ja jutellaan sen pohjalta elämän suurista ja pienistä kysymyksistä. Tavoitteena tutustua Raamattuun, kannustaa sen lukemiseen ja elämän suunta-avien löytämiseen. Kestää noin tunnin.

FISU

Nuakkari pe klo 21–24. Avomien ovien tyyppinen oleilu ja hengailuilla, jossa voi pelaila, jutella, nauttia kanttiin antimia sekä hiljentyä ilta-hartaudessa. Toisinaan esim. isoskoulutuslaisten ohjelmaa.

ARKKI

Nuakkari la klo 18.30. Nuortenilta, jossa opetus-hetki ja hartaus, hengailua, pelailua, kahvittelua.

NA-ILTA

Srk-talon alakerta, työtupa la 20.9., 22.11. ja 13.12. klo 19.30, jutustelupainotteen opetushetki, laulua, rukousta, kahvittelua **RUKOUSMESSU** Sammaljoen kirkko la 25.10. klo 18.30, sen jälkeen NA-ilta (Sianojantie 43).

ISOSKOULUTUS

Uusille eli IK-1 starttaa syyskuussa. Ilm. ja tarkempaa tietoa Sylväällä vkolla 36.

Toinen vuosikurssi eli IK-2 jatkaa 3.–5.10. Leiriksellä. Lisätiet. maria.nurminen@evl.fi **SUUNNITTEILLA** 24.–26.10. Nuortenleiri Top Secret III Leiriksellä 31.10. Rippikoulujen aloituskonsertti ja yökahvila Seukulla 14.–16.11. Maata Näkyvissä -festarit Turussa 19.12. Nuorten ja nuorten aikuisten joulujuhla srk-talossa 20.12. Tuomaankirkon valvoijat Nuakkarilla

AIKUISILLE

TORIPAPPI

Pappi Vammalan torilla la klo 9–10.30 6.9. Mirja Tenkanen 13.9. Lauri Salminen 20.9. Auli Airas-Laitila 27.9. Hannu Kilpeläinen

NAISILLE

”Tyttökerho” työikäisille naisille. Aiheet nousevat arkielämästä, hengellistä puolta unohtamatta. Tarjolla kahvia, teetä ja pientä naposteltavaa. Lisätiet. Tenkanen, p. 040 513 4160, mirja.tenkanen@kopteri.net Ma 29.9. srk-talon rantasali klo 18.30. Minun syksyni ihanuus ja kurjuus, kokemusten jakamista Ma 27.10. srk-talon rantasali klo 18.30–20, gospel-jumppaa

MIESTENILTA

Miehet kokoontuvat kerran kuussa vaihtamaan kuulumisia ja saunomaan. Ohjelmassa puhe, laulua ja iltahartaus. Puhujien näkökulmat miehienä olemiseen vaihtelevat. Ti 16.9. klo 18 Kiikan Leiri-aho, Olavi Sorva

Ke 22.10 klo 18 Houhajärven Leirimaja

AJATTELIJOIDEN KLUBI

Pyymäen kahvila (Onkiniemenk. 6), to klo 18. Kaikille avoin keskustelukerho, jossa pohditaan nykyihmistä koskettavia kysymyksiä. Vaikkei jokin teema koskettaisi omaa elämää, itselle vieraan aiheen eettinen pohdiskelu voi silti avata jotain uutta!

To 11.9. Kuka saa syntyä? Sikiöseulonnat antavat vanhemmille lisää vapautta valita, mutta niihin sisältyy myös ongelmia ja isoja eettisiä kysymyksiä. Mihin sikiöseulonnoilla pyritään? Alustajana aiheesta väitellyt teologi Heli Pruuki.

ARKIVAATTEISSA

Rukous, opetus- ja lauluilta

arjen kristillisyydestä, Vlan srk-talo, to klo 18.30–20.15 4.9. Amazing Grace. Löytyneen aarteen todistajat, Seija Kero, Kari Missilä, Jenni Sisto, ICC:n ylistysryhmä. 9.10. Kun elämä pysäyttää. Surun ja kriisin kohtaaminen, diakoni, psykoterapeutti Seppo Laakso 30.10. Kyselen ja kapinoin, muusikko, teologi Pekka Simojoki 20.11. Minä, sinä, hän – minä varsinkin, rovasti, evankelista Jorma Kalajoki

KRISTUS-PÄIVÄ

Turkuhallissa la 18.10. (www.kristuspaiva.fi) Vammalasta järjestetään yhteiskristilliseltä pohjalta bussimatka, lähtö klo 9, paluu n. klo 24. Hinta 30 e (jos bussi saadaan täyteen), sis. matkat, lounas ja pääsylippu tapahtumaan. Ilm. viim. 12.9. Hautamäki, p 050 355 6368, marja.hautamaki@kopteri.net. Ilmoita nimesi, osoite, puh. nro, e-mail ja mahd. erityisruokavalio.

MUSIIKKIA

KONSERTEJA

Tyrvään kirkko **Ma 21.9.** klo 18 Tampereen konservatorion kamariorkesteri, Ari Angervo. Kokkonen: Adagio religioso, Englund: Sinfonia nro 4, solistinumeroina Haydn Sellokonsertto D-duurissa, von Weber Romance, Lauri Kankkunen, sello, Lauri Kilpinen, pasuuna **Su 5.10.** klo 18 Suomalaisen rukous-yksinlaulukonsertti. Hannu Musakka, baritoni, Keijo Vättö säestys. Tuttuja ja rakastettuja hengellisiä yksinlauluja lapsuudesta vanhuuteen, lisäksi lauletaan yhdessä muutamia virsiä. Ohjelma 7 e **La 18.10.** klo 18 Sävelterveisiä Petroskoista kahdessa polvessa, Igor Lavrenchuk, harmonikka, Seva Lavrenchuk trumpetti **Ti 4.11.** klo 19 Kalevi Kiviniemi, Keijo Vättö, 50+50-vuotis-

juhlakonsertti, tuotto Lasten-klinikalle syöpälästen hoitoon. Ohjelma 10 e **su 16.11.** klo 18 Tommi Niskala

TULE LAULAMAAN

Seurakunnan laulupiiri, Luther-talo (Valkamak. 4) ke klo 16. Laulamme (yksiäänisesti) hengellisiä lauluja, virsikirjaa ja Siionin kannelta, yhdessäoloa ja jutustelua. **Lapsilauluryhmä Leijat**, Vlan srk-talo (Asemak. 6) ma klo 17.30–18.30. Ikäraja ei ole, pääasiana lauluinta ja ilo. Uudet laulavat lapset ovat tervetulleita ryhmään mukaan. Pieniä esiintymiä kirkkoissa ja eri tilaisuuksissa. **Tyrvään kirkkokuoro**, Vlan srk-talo to klo 19–20.30. Esiintymisiä Tyrvään kirkossa ja eri tilaisuuksissa. Uusia laulajia toivotaan mukaan.

Karkun kappelikuoro, Karkun srk-talo (Passinmäentie 14), ti klo 19. Säännöllisiä esiintymisiä Karkun kirkkoissa, vierailuja mm. vanhaikodeissa, pieninä retkiä. Joka kerta tunnollinen äänenavaus, harjoitellaan monipuolisesti hengellisiä lauluja (kaksiaäänisesti), miesääniä

toivottaisiin kuuroon. **Nuorten musiikkikerho** Vlan srk-talo (Asemak. 6) ke klo 18–19 (alk. 3.9.) rippikouluun tuleville ja sen käyneille nuorille. Uusia ja vanhoja rippilauluja, musiikkia nuorten ehdoilla, myös soittajat tervetulleita mukaan.

SUODENNIEMEN KAPPELISEURAKUNTA

Lähetysilta ja lähetyksen lauluilta, vuorottelevat kerran kuussa ke, srk-talo. Lähetysilta 8.10., vieraana Bisnu Gurung Nepalista **Kirpputori**, srk-talon alakerta la klo 10–12 **Mattoopiiri**, srk-talon alakerta, joka toinen ti klo 18.30–20.30. Leikataan matonkuteita, kudotaan, keskustellaan. Alk. vko 36 **Päiväkerho** to 9.30–11.30, srk-talo, alk vko 34, omat eväät. Lisätiet. Lea Nieminen p. 0400 766 09 **Perhekerho**, ke 10.30–12.15, srk-talo, alk. vko 35, tarjoilu 1 e/perhe. Lisätiet. Nieminen ja Työppönen p. 041 5048 460 **Su 7.9. Renessanssimusiikin konserttijumalanpalvelus** klo 10, Eläkeliiton kirkkopyhä **Su 5.10. Mikkelinpäivän perhekerho** klo 10, maatalous-

vän kirkkopyhä ja Suodenniemen maatalousnaisten 70 vuotijuhlakirkko **Su 16.11. Rippikoulun aloituskerho** ja informaatiotilaisuus, klo 10 **Su 30.11. 1. adventin perhekerho** klo 10. Joulupuuro, lähetyksenympäiset ja porilaisen seurakuntavierailu **Kirkkokuoro** ke klo 18 (alk. 10.9.) **Partio** Vartiot ma ja sudennennet to, srk-talo, Enni Väisänen p. 044 5337 158 **Miestenpiiri**, srk-talo, joka toinen to klo 19. Alk. 18.9.

DIAKONIA TYÖ

LÄHIMMÄISTEN RYHMÄ
Ke 3.9., 15.10., 19.11., 3.12.
klo 14–15.30, srk-talon rantasali (Asemak. 6). Avoin kaikille vapaaehtoistyötä tekeville lähimmäisille.

KIITOS- JA KOULUTUSILTAPÄIVÄ
To 30.10. srk-talo klo 12–16.
diakonian vapaaehtoistyötä tekeville. Ateria, kahvit, yhteistä jakamista.

HENGELLINEN Keskustelu PIIRI
To 4.9., 2.10., 6.11., 4.12.
klo 13–14, Pajamäki keskus (Tampereentie 18, Vlan seudun Mielen terveysyhdistys Voimia). Pohditaan ihmisenä olemisen vaikeutta ja ihanautta, laulua, rukousta.

KATULÄHETYS
Pe 26.9., 10.10., 24.10., 7.11., 21.11., 5.12., srk-talon työtupa klo 14–15.30. Yhdessä oloa ja rukousta, alustuksia eri aiheista, hengellisiä lauluja, kahvia, teetä ja voileipää. Katulähetys pyrkii tukemaan päihitteettömyyttä.

NÄKÖVAMMAISTEN HENGELLINEN KERHO
Ma 20.10. srk-talon aulasali klo 13, hengellinen tuokio ja kahvittelemistä.

USKO JA UNELMA
Senioreiden kohtaamispaikka Ti 23.9., 7.10., 21.10., 4.11., 18.11., 2.12. (joulujuhla, aulasali) srk-talon rantasali klo 13–15. Uskossa ja Unelmassa muokataan yhteistuumin entistä askarteluteräisiä monipuoliseksi senioreiden kohtaamispaikaksi. Lisätiet. diakoni Marja Wiikari

UUSI TOIVO
Torstailounaan nimi vaihtuu Uudeksi Toivoksi, lounas erityisesti pienituloisille. Ajatuksena saattaa yhteen ihmisiä, jotka kaipaavat ateriaseuraa. Lounaasta kukin maksaa taloudellisen tilanteensa ja omantuntonsa mukaan. Aterioidaan ja virkistytään yhdessä olosta, alussa pieni hengellinen tuokio. To klo 12–13.30 srk-talon rantasali, 25.9., 9.10., 23.10., 6.11., 20.11., 11.12. (joulu lounas, aulasali).

KARKUSSA
Heinon diakoni piiri, kerran kuussa kodeissa, alk. to 18.9. klo 13 Kerttu ja Kalevi Heinosenella (Heinijärventie 47)
Karkun kamari ma klo 12–14.30 srk-talossa (Passinmäentie 14) tai

Irmeli Lehikoinen

Karkkukodilla (Maakunnantie). Kaikille avoin kohtaamispaikka, suurin osa kävijöistä eläkeikäisiä. Aiheet maan ja taivaan väliltä, vierailijoita, tarjoilua, retkiä.

SUODENNIEMELLÄ Vanhemman väen virkistyspäivä
to 25.9. klo 11–13.30, srk-talo, yhdessä Eläkeliiton kanssa, lounas 5 e. Kyydistä yhteys viim. ed. tiistaina klo 9–11 p. 517 328 (kuljetus 1 e/ suunta)
Kerran kuussa kappeliseurakunnan eläkeikäisille., virkistytään seurustelun sakramenttia toteuttaen, aterioiden sekä ohjelmaa kuunnellen ja itse esittäen. Lisätiet. Irmeli Lehikoinen (tavattavissa kappelin diak.tstossa ti klo 9–11, p. 517 328)

ETELÄ-TYRVÄÄLLÄ Tiistaikerho (ent. Keski viikkokerho) Sarmaljoen kirkon srk-sali, kahdesti kuussa. Yhdessä oloa ja jakamista Sanan, laulun, rukouksen ja kahvinjuonnin äärellä.

Diakonia- ja lähetyspiirit
Yhdistettyjä tai jommankumman asian ympärillä kokoontuvia piirejä eri puolilla Vammalaa. Itsenäisesti tietyllä kylällä tai alueella, kodeissa tai muualla kokoontuvia ryhmiä kaikenikäisille. Viikkoilmoittelusta selviävät ajat ja paikat. Piirit itse vastaavat ohjelmasta ja niissä voi tukea diakonia- tai lähetystyötä. Tilaisuudessa on esillä Raamattu, rukous ja yhteinen laulaminen. Monissa piireissä luetaan jotakin kirjaa ja kuullaan esim. nimikkolähettien terveisiä, keskustellaan, voidaan tehdä käsitöitäkin.

LEIRIPÄIVÄT Vammaisjärjestöjen leiri-ilta ma 8.9. Houhajärven Leirimaja klo 17–20. Sauna lämpimänä klo 17 alk.
Sotainvalidien, puolisoitten, leskien ja naisjaostojen leiripäivä ti 9.9. klo 10–14.30 Houhajärven Leirimaja. Kahvit, ateria, yhteistä ohjelmaa, saunomismahdollisuus.

LÄHETYKSEN HYVÄKSI

Käynnistymässä uusia työmuotoja:
Perhekerho: monipuolista lähetysaiheista toimintaa, vanhemmille, lapsille, isovanhemmille. Musiikkia, askartelua, näyttölemistä. Vetäjää etsitään, tukena lähetys-sihtööri Murtoo-Huoponen.
Askarteluterä: eri tekniikoilla ja materiaaleista töitä myyntiin lähetys hyväksi, taitelija Leena Ojalan ideoista ja ohjauksessa. Kerholle etsitään vetäjää!
Lähetystalkoot: organisaatio, josta seurakunta tai yksityiset voivat tilata osaavia henkilöitä remontti-, palvelu- yms tehtäviin. Tuotto lähetystyölle. Ilm. ja tied. Tellervo Murtoo-Huoponen p. 050 3256 191 tai Seppo Aakkula p. 040 7008 596

OSTA ONNEN LAHJA
Kun on vaikeaa keksiä lahjaa hänelle, jolla jo on kaikkea, osta kaunis kortti. Voit samalla antaa lahjan kaukaiselle lähimmäisellesi: rrokotuksen tauteja vastaan 10:lle, mahdollisuuden koulunkäyntiin, puhdasta vettä, ilon käydä pyhäkouluu vuoden tai kaksi lammasta toimeentuloksi. Kortissa ei ole painettuja toivotuk-

sia, joten se on monikäyttöinen. Lampaat maksavat 50 e, muut 20 e. Myydään srk:n virastotalossa ja lähetys- ym. tapahtumissa. Ilmoita, jos voit ottaa kortteja myyntiin.

LÄHETYSSTORI
Vammalan tori, pe 12.9. klo 9.30–15
Yli 100 metriä myyntipöytä; leipiä, leivonnaisia, jauhoja, mehuja, vihanneksia ym. Ohjelmaa, kirpputori, antikvariaatti. Kahvia, munkkeja hernekeittoa, puuroa ja soppaa, makkaraa, muurinpohjallettuja. Arpajaiset.
Myytävää tavaraa vastaanotetaan to 11.9. Vlan srk-talossa klo 12–17 ja Karkun srk-talossa klo 13–15 sekä torilla pe alk. klo 6.30
Lähetystori kaipaa paljon vapaaehtoisia työntekijöitä. Voit tulla ke ja to leipomustalkoisiin srk-talolle ja pe torille myymään. Lisätiet. Murtoo-Huoponen p. 050 3256 191.
Reippaat miehet – ja naiset – tulet-tehan pystyttämään toria pe alk. klo 6.30 ja purkamaan klo 15.
Tuotto: 10 % raamattulähetystyöhön, 90 % muuhun lähetystyöhön kirkon lähetysjärjestöjen kautta.

Vuoden 1997 tulipalosta säilynyttä puista krusifiksia mukaillen

Tyrvään Pyhän Olavin krusifiksi

169,-
Kultaa, korkeus 32 mm

Kulta- ja kelloliike
Merja

Puistokatu 16 Vammala, puh. 5112 911
kultakello@kultakello.fi
www.kultakello.fi

Varaukset ja vuokraus

Rudolfin Keidas

Tyrväänkylä, Kukkatie 19, p. 050 596 0704, 0500 998 328
www.rudolfinkeidas.fi

Kukkaa iloon ja suruun, arkeen sekä juhlaan

Kukkapuoti Rosalin
Puistokatu 10, Vammala
☎ 514 2211

Joko kurkkasit sivuillemme? www.rosalin.fi
ps. Viihtyisää kurssitilaamme voi myös vuokrata kokouskäyttöön!

KOTIMAA-YHTIÖT

ILMOITUSMYynti
Vappu Kuusiniemi
040 486 6726, (014) 619 824
vappu.kuusiniemi@kotimaa.fi

Asiantuntevaa Hautausalan Palvelua
Surun kohdatessa
Hautauspalvelu T. Teuho
Valkamakatu 4 Vammala (Luther-talo)
p. (03) 511 5600, auto 040 764 4678 myös iltaisin ja viikonloppuisin.
Tiloissamme laaja hautamuistomerkkinäyttely.

Asiantuntevaa palvelua paikkakunnalla jo 70 vuotta
Vammalan Hautausseurakunta Cronen My

Teitä palvelee myös kirjansitoja Anna-Liisa Fisher
Adressien sitominen kirjaksi nyt mahdollista

Marttilankatu 37
Vammala
03-511 2156

Hanna Ahtiala oli toista kesää töissä Sastamalan kirkolla.

Piirjo Silveri

Vammalalainen **Hanna Ahtiala**, 25, oli toisen kesänsä Sastamalan kirkolla oppaana, suntiona ja hautausmaanhoitajana.

Keväällä valmistunut ja tänä syksynä työnsä opettajana aloittanut Hanna piti heinäkuisen viikon päiväkirjaa Paanua varten.

Karkussa sijaitseva Vammalan toinen keskiaikainen kirkko, Autuaalle Marialle omistettu, kuuluu valtakunnalliseen tiekirkko-kehtuun.

Torstai

Vietän vapaapäivääni ja rentoudun. Vastaan silti kolmeen työhön liittyvään puheluun ja sovin tulevan viikonlopun tapahtumien järjestelyistä.

Perjantai

Tavallisina työpäivinä saavun kirkolle yhdeltätoista. Ensimmäiseksi avaan ovet ja katsan, onko toinen työntekijä jättänyt jotain viestiä. Vapaiden jälkeen on syytä tarkistaa sakastissa oleva kalenteri ja kiittää sekä kirkko että pihamaa.

Tuntuu, että työhön pääsee paremmin käsiksi, kun kiittää koko työmaan ja muodostaa päässään kaavion tehtävistä töistä. Kirkon takaiselta niityltä löydän kaksi heinän niittäjää, joiden kanssa vaihdan muutaman sanan. Katsellessamme taivaalle ja toteamme sateen olevan tulossa. Onneksi he saavat työnsä tehtyä ennen sen alkua.

Sateen välillä tauotessa siistin Luukkaan kappelin raunioita rikkaruohoista ja näen samalla paljon sammakoita.

Huomenna on kaksi vihkimistä. **Reijo Pentti** poikkeaa tuomaan kukka-asetelmat ja vihkiparin sukulaiset maton kirkon käytävälle. Molemmat parit käyvät vielä harjoittelemassa ja selvittämässä viimehetken asioita. **Hautamäen Matti** tuo kirkon portille uuden ilmoitustaulun. Vanha olikin jo hirveä! Kuudelta laitan ovet kiinni ja lähdän kotiin.

Lauantai

Kirkon pieni sakasti on tilapäisesti ääriään myöten täynnä. Kahteen vihkimiseen, Sastamala Gregorianaan ja sunnuntain messuun on kuhunkin omat tarvikkeensa. Lisäksi paikalla pyörii väkeä vähän joka tapahtumasta. Soittajat soittimieheen, papit alboineen, jännittyneet sulhaset bestmaneineen ja tietysti joukko muuta väkeä värittävät normaalia arkeani.

Kaiken tämän sähellyksen keskellä pitää huomata myös uteliaat turistit, joita tulee ja mene koko päivän.

Sateen ropinaa ja muuta musiikkia

Sopivan hetken tullen lähdän käymään Aittakahvilassa, jossa on aina mukava istahtaa hetki kahvikupin ääressä ja jutustella mukavia. Tauko tulee tarpeeseen, sillä päivä on pitkä. Illalla alkaa konsertti seitsemältä, jonka jälkeen pitää vielä laittaa paikat kuntoon. Pääsen lähtemään kotiin vasta kymmenen jälkeen.

Sunnuntai

Saavun kirkolle jo yhdeksän jälkeen, sillä messu alkaa kymmeneltä. Syyttelen kynttilät, laitan alttarin kuntoon ja käyn **Osmo Ojan-sivun** ja kesäkantorin **Nina Pinnin** kanssa läpi alkavan ehtoollisjumalanpalveluksen. Messun aikana tehtäväni on vaihtaa virsiä tauluun (siihen siis mahtuu vain yhden virren numero kerrallaan) ja kerätä kolehti.

Messun jälkeen laitan kirkon kuntoon ja vaihdan uudet kynttilät kruunuihin illan konserttia varten. Esiintyjät käyvät päivällä harjoittelemassa ja saan nauttia kirkon mahtavasta akustiikasta työpäiväni lomassa.

Sattuupa harjoitusten aikana paikalle muutama turistikin. He jäävät ovensuuhun silmät ymmyr-

käisinä ja suut auki ihmettelemään keskiaikaista tunnelmaa. Työpäiväni loppuu kuudelta, työparini **Tarja Lempiö** tulee jatkamaan illan konsertit.

Maanantai

Koko seitsemäntuntisen työpäiväni sataa vettä. Kirkon sisälämpötila on 12 astetta ja ulkoa tuleva kosteus tunkeutuu luihin ja ytimiin.

Vaikka on heinäkuu, annan periksi ja lähdän kesken päivän hakemaan kotoa lisää vaatteita. Päivä on turistien osaltakin hiljainen ja välillä meinaa tylsyyksi iskeä. Kaiken kaikkiaan oikein kunnon maanantai!

Tiistai

Taas sataa. Harmittelen ulkotöiden siirtymistä. Tällä työmaalla ei viitsi kastella itseään, sillä lämmintä tai kuivaa taukotilaa ei ole. Toivottavasti sellainen saataisiin pian.

Sakasti alkaa jo tyhjentyä ja hyvä niin. Kirkon käytävän matto haetaan ja muutamien puhelinsoittojen jälkeen saan jonkun vastaanottamaan kuljettajat Tyrvään kirkolla.

Illalla on taas Sastamala Gregorianaan konsertti. Päivällä saan nauttia musiikista harjoituksissa ja vielä illalla uudestaan. Jälkisiivoukset venähtävät kymmeneen.

Keskiviikko

Avattuani ovet siivoilen ensin kirkon päällisin puolin konsertin jäljiltä. Illalla pimeässä ei juuri näe noukkia esimerkiksi pudonneita nenäliinoja penkkien alta. Haravoin myös kirkon maalattian.

Koska aurinko vihdoinkin paistaa täydeltä terältä, teen rästiin jääneitä ulkotöitä. Ajan nurmikkoa, siivoan ulkokuusit, laitan hoitohautojen kukat ja nypin rikkaruohoja. Vaihdan vielä alttarille uudet kukat ja päivän päätteeksi kastelen hoitohaudat.

Turisteja käy toisina päivinä enemmän, toisina vähemmän. Ihmiset ovat yleensä hyväntuulisia ja kyselevät innokkaasti. Ulkomaalaisia käy jonkin verran ja ellei kieli-taito riitä, loput hoidetaan käsillä. Tässä muutamia yleisimpiä kysymyksiä ja kommentteja, jotka toistuvat päivittäin:

”Ai täällä on vielä oikein maalattia?” Ikävä tuottaa pettymys, mutta puulattia on poistettu vasta 70-luvun lopulla.

”Niin olihan tää se palanut kirkko?” Ei ole. Se on Tyrvään Pyhän Olavin kirkko.

”Miksi tässä on näin lähkekkäin kaksi näin vanhaa kirkkoa?” Mitäs outoa siinä on? Ovat olleet vis-siin ahkeria!

”Lukeeko tossa alttarikaiteessa jotain?” Siinä lukee Herran Pyhä Alttari.

Hanna Ahtiala

Oppaan, suntion ja hautausmaanhoitajan tehtäviin kuuluu niin kirkon maalattian haravointia, hoitohautoista huolehtimista, kynttilöiden sytyttämistä ja sammuttamista sekä turistien opastusta ja esitteitten järjestämistä.